І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. Тел.: HEnderson 4-0237 УНСоюз: HEnderson 5-8740 Тел.: з Ню Йорку: BArcly 7-4125 УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXVIII Ч. 216. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 11-го ЛИСТОПАДА (NOVEMBER) 1961 ЦЕНТІВ 12 CENTS No. 216. VOL. LXVIII.

НЮЙОРКСЬКИЙ СТЕЙТ СХВАЛИВ БУДОВУ ПРОТИРАДІЯЦІЙНИХ СХОВИЩ

Олбані, Н. Й. — Стейтова легіслятура 9-го листопада ухвалила на надзвичайній сесії законопроєкт про те, щоб за суму $100 мільйонів побудувати протирадіяційні сховища для шкіл, коледжів і стейтових інституцій. Цей законопроєкт ухвалили обидві сесії впродовж 6-ох годин після відкриття надзвичайної сесії, що її для цієї цілі скликав губернатор Нелсон А. Рокефеллер. За законопроєкт про побудову сховищ в стейтовій Асамблеї голосували 93 члени, а проти був 51 голос; в Сенаті була більшість у відношенні 44:13. Демократи виступали проти того проєкту, але робили це не з засадничих причин, тільки тому, що запізно дістали текст цього законопроєкту і не могли з ним докладно запізнатися, бо текст написаний на 38-ох сторінках дрібного машинопису. Згідно з цим законопроєктом, стейт даватиме допомогу на будову сховищ при школах і коледжах, публічних і приватних, якщо вони самі добровільно почнуть будувати сховища. Стейтова допомога винесе 50% коштів будови. Стейт мусів би видати кло $85 мільйонів, якщо всі школи вирішили б будувати сховища. $15 мільйонів мали б бути видані на сховища для стейтових інституцій, при тому були б узгляднені стейтові університети. Якщо б школи в такому великому числі будували сховища, що забракло б призначених на це грошей, тоді стейтова леґіслятура мусіла б ухвалити на цю ціль додаткові суми. Виявилося, що стейтова леґіслятура вирішила „віморозити" $100 мільйонів, які були призначені на будову автострад. Стейтова леґіслятура на цій надзвичайній сесії прийняла в першому дні проєкт про опіку і допомогу тим резервістам, які були покликані до військової служби. Цей проєкт прийняли обидві палати без спротиву. В цьому проєкті є і пункти про податкові полегші для резервістів. Леґіслятура має зайнятися новим розподілом виборчих округ внаслідок перепису населення з 1960-го року. Місто Ню Йорк має втратити трьох конґресменів, бо число його населення не зростало так, як інші райони.

ЗДА ведуть перед в продукції атомової енерґії для мирних цілей

Шикаго. — Президент Кеннеді заявив на зборах Атомічного Промислового Форуму і Американського Нуклеарного Товаристі[illegible] перед в ві[illegible] [illegible] цілей". Він закликав уряд і промисл до важкої праці, щоб затримати і надалі першенство. Ці думки Президента передав зборам голова Комісії Атомової Енерґії д-р Ґленн Т. Сіборґ, який заявив, що ним очолювана комісія цуває просити Конгрес, щоб дозволив приватним промисловцям збільшити відповідаль[illegible] продукцію атомової [illegible] мирних цілей. ЗДА змагають до того, щоб „[illegible] атомова енерґія була добродійством, і тому уряд хоче бути тут „слугою, а не паном". Д-р Сіборґ сказав, що не так то легко продукувати атомову енерґію для мирних цілей, легше її використовувати для продукції зброї.

Айзенгавер очолює аґенцію „Люди з людьми"

Вашинґтон. — Президент Кеннеді повідомив на пресовій конференції, що колишній президент Д. Д. Айзенгавер погодився бути головою ради нової громадської організації, що є і напівурядовою аґенцією — Люди з людьми. Хоч Айзенгавер не погоджується в загальному з політикою уряду президента Кеннеді, але він погодився очолити аґенцію „Люди з людьми", яку покликав був до життя сам Айзенгавер за своєї президентури, і яка має за допомогою особистого контакту людей втримувати мир у світі. Ця аґенція не має жадних вузьких політичних цілей. Комітет, що його очолив Айзенгавер, має допомагати при збірці фондів на працю громадського ширшого комітету, що вестиме дійсну працю в здійснюванні програми аґенції „Люди з людьми". Уряд має стільки відношення до цієї організації, що є її ідейним спонзором та дає їй приміщення в будинку Інформаційної Аґенції ЗДА. Айзенгавер критикував працю уряду Кеннеді, який не має за те жалю до нього і сказав, що вважає великою честю для себе бути почесним головою нової організації, що її очолив Айзенгавер.

Секретар торгівлі не вірить, що Президент зменшить митні тарифи

Ню Йорк. — Секретар торгівлі Лютер Г. Годжс заявив на пресовій конференції, що, на його думку президент Кеннеді не зменшить вже в найближчому році митних тариф, якби про це міг дехто думати після заяви державного підсекретаря Джорджа В. Болла. Секретар торгівлі заявив, що плян, про який згадував державний підсекретар, є довготерміновий, і буде здійснюватися довший час. Сам Годжс відмовився говорити про ті різниці, які мають бути в новому торговельному договорі з закордонними державами. Болл говорив про те, що ЗДА мусітимуть значно зменшити мито від імпортованих товарів, якщо схочуть торгувати з державами, членами Европейського Спільного Ринку.

В АМЕРИЦІ

● **Д-р Джо А. Ріссер** видав бюлетень про стан здоров'я спікера Сема Рейбирна, в якому стверджено, що пацієнт не має апетиту і що йому важко віддихати. Рейбирн нездужає на пістряка і його стан здоров'я є дуже поважний.

● **Колишній президент** Гаррі С. Труман заявив, що демократичні перемоги у виборах в Ню Йорку і Ню Джерзі свідчать про те, що виборці схвалюють демократичну програму. Труман вів виборчу кампанію в користь переможців — посадника Ваґнера в Ню Йорку і губернатора Гюза в Ню Джерзі.

● **На Міжнародній Конференції** в справах імунізації проти кору, в якій взяли участь представники 22-ох держав, заявив д-р Джан Ф. Ендерс, що вже незадовго можна буде контролювати кір за допомогою щеплення вакциною, яку ще удосконалюється. Тиждень по нащепленні дитина дістає гарячку, яка може дійти до 102.6 ступнів і триває коло трьох днів. Після того приходить легка висипка, що триває день або два дні. Дитина навіть під час гарячки не лежить в ліжку і є майже нормальною.

● **Пані Кеннеді** відклала заплянувану подорож до Індії і Пакістану на січень 1962-го року. Це рішення запало після розмови з індійським прем'єром Неру. Дружина Президента плянувала відвідати Азію вже в листопаді ц. р. В січні пані Кеннеді зможе бути присутня на Дні Індійської Республіки та відвідати дві культурні пам'ятки в центральній Індії.

УРОЧИСТА ІНСТАЛЯЦІЯ КИР ЙОСИФА ШМОНДЮКА НА ЄПИСКОПА СТЕМФОРДУ БУЛА ВЕЛИЧАВОЮ РЕЛІГІЙНОЮ І НАЦІОНАЛЬНОЮ МАНІФЕСТАЦІЄЮ

Стемфорд, Конн. — Інсталяція Кир Йосифа Шмондюка на нового єпископа Стемфорду, значить для українців католиків стейтів нюйоркського і Нової Англії, була видатною подією не тільки в українському, але і в американському житті східніх стейтів ЗДА. У зв'язаних з інсталяцією урочистостях взяло участь крім Митрополита Кир Амфроза Сенишина і Кир Йосифа Шмондюка, ще тринадцять українських і латинських архиєпископів та єпископів, яких триста священиків, головним чином із стемфордської дієцезії, репрезентанти стейтового і місцевих американських урядів під проводом губернатора, численні представники українських установ й організацій, і багато вірних із Стемфорду, та Филаделфії, де Преосв. Кир Йосиф Шмондюк був донедавно єпископом-помічником, адміністратором филаделфійської дієцезії та парохом церкви св. о. Николая при 24-ій вулиці.

Інсталяція відбувалася в новозбудованій прокатедрі св. Володимира Великого, розмальований відомими українськими мистцями Яковом Гніздовським та Святославом Гординським. Довершив чину Інсталяції Преосв. Кир Йосифа Шмондюка перед Архиєрейською Службою Божою архиєпископ - митрополит Впреосв. Кир Амврозій Сенишин, вручаючи йому єпископський жезл і посаджаючи його на єпископському престолі. Номінаційну буллу прочитав Впр. о. монс. Микола Бабак. Після інсталяції і [illegible] привечення деканами дієцезії відбулася Архиєрейська Служба Божа, що її відправляв новоінстальований єпископ в сослуженні оо. монс. Миколи Бабака й Івана Стаха і оо. Степана Чомка та Лева Моська, як дияконів. Співав перед і під час інсталяції та Служби Божої хор питомців Вашинґтонської і Стемфордської духовних семінарій під диригентурою Павла Бумбара. Після відчитання Євангелії, Кир Йосиф Шмондюк виголосив українською мовою глибокозмістовну проповідь, в якій, нав'язуючи до вислання Христом апостолів для проповідування слова Божого, новий Владика Стемфорду ствердив, що уже тисячу літ перебуває Христос серед українського народу і що протягом тих тисячів років під переслідуванням новітніх Неронів пережив Спаситель в Україні уже другу свою Голгофту. На закінчення Служби Божої Кир Йосиф Шмондюк подякував в короткій промові англійською мовою гостям, архиєпископам та єпископам, як теж усім світським репрезентантам за їх участь і молитви.

Після Служби Божої у великій залі стемфордського ресторану Гюґо відбулося урочисте прийняття, що в ньому взяло участь понад 600 осіб духовних і цивільних. Проводив бенкетом, що його започаткував молитвою Митрополит Кир Амврозій Сенишин, як товстмайстер новоіменований на єпископа Шикаго Преосв. Кир Ярослав Габро. Перший промовляв як репрезентант посадника Стемфорду Кеннеді, який перебуває тепер в Італії, проф. Михайло Нагорний, донедавній вчитель стемфордської духовної семінарії. З черги промовляв архиєпископ - митрополит Кир Амврозій Сенишин, бажаючи своєму наслідникові на Стемфордському єпископському престолі Божого благословення й успіхів у тяжкій пастирській праці. Після прочитання привітальної телеграми від Апостольського Делегата до ЗДА архиєпископа Еґідіо Ваньоцці Кир Ярослав Габро привітав присутніх на бенкеті архиєпископів та єпископів, між ними торонтського єпископа Кир Ізидора Борецького, питсбурзького єпископа - помічника Кир Коціска, новонайменованого єпископа для Великої Британії Кир Авґустина Горняка, та інших гостей, й уділив слова губернаторові Демпсі, який у своїй промові підкреслив гарну і дружню співпрацю з попереднім владикою Кир Сенишином і склав щонайкращі побажання новому Владиці Кир Шмондюкові, бажаючи йому українською мовою „Многая літа". Черговий промовець радник стемфордської дієцезії і парох Рочестеру Впр. о. Микола Волянський говорив коротко англійською мовою і потім довше по-українськи про священичу і єпископську діяльність Кир Йосифа Шмондюка і зокрема про його опіку над українським шкільництвом. Промовець висловив надію, що новий Владика зможе колись розвинути свою плодотворчу діяльність теж й у визволеній Україні і висловив надію, що той час уже недалекий. Закінчуючи свою промову о. Волянський представив останнього промовця Впр. монс. о. Івана Стаха, що виконував в останні тижні уряд адміністратора Стемфордської дієцезії. Монс. Стах, признаючися, що й він, як і всі інші давніші чи новіші іміґранти до ЗДА, належить до скитальців, бо всі ми діти одного великого українського народу, передав новому Владиці „дар любови" від священства дієцезії. На закінчення промовив Преосв. Кир Йосиф Шмондюк, який подякував усім присутнім за вияви прив'язання, любови і признання і ствердив, що ніколи не мав такого теплого і щирого прийняття, як тепер при своїм вступленні на єпископський престіл Стемфорду.

Між численними репрезентантами світських організацій були заступлені в першу чергу майже в повному складі Головний Уряд Союзу Українців Католиків „Провидіння" з гол. предсідником д-ром Романом Сухим на чолі. Український Народний Союз, що його репрезентували головний предсідник Йосип Лисогір, гол. секретар д-р Ярослав Падох і гол. касир Роман Слободян. Український Конґресовий Комітет Америки, що його репрезентував один з його віце - президентів адв. Михайло Пізнак, Союз Українок Америки, що його репрезентувала п-і Ірина Падох, організація молоді „Пласт", що її репрезентувала п-ні Ольга Кузьмович, між репрезентантами багатьох інших організацій були адв. Іван Фліс, адв. Степан Ярема, Вол. Джус з дружиною, д-р М. Кузьмович, д-р Зарицький і д-р Е. Гарасим, інж. А. Осадца й інж. Ястрембський, д-р В. Ленцик, п-ні Марія Душник та багато інших. Була заступлена також українська преса, в цьому ред. Євген Зиблікевич та п. І. Білинський з „Америки", проф. Петро Ісаїв з „Шляху", ред. А. Драган, Б. Кравців й Ів. Керницький із „Свободи" та інші. „Вся Американська Україна заступлена на цій урочистості" — говорив у своєму слові вч. о. совітник Микола Волянський, підкреслюючи цим тісний зв'язок Церкви і її Владик з народом та їх громадськими організаціями.

І вкінці, для характеристики нового Єпископа Стемфорду треба зацитувати слова Юра Калинича, православного дописувача до паризького „Українського Слова", який у виданні тієї газети з 5-го листопада між іншим пише:

„Волею ієрархічних чинників, Преосв. Кир Йосифа Шмондюка, українського католицького єпископа, перенесено до Стемфорду. Не мій „схизматицький бізнес" судити про це. Але з моєї точки погляду, це величезна втрата для моїх дітей. І ось чому: Преосв. Йосиф точнісінько мого віку і я мав щастя (як зрештою й українські батьки різного віку) нав'язати щільні зв'язки з цією небуденною особистістю. У нас був щоденний контакт, бож Кир Йосиф був крім усього іншого також директором української школи. Людина незвичайної енерґії, він з усіма нами збудував для наших дітей таку школу, яка не часто трапляється навіть у Новому Світі. На прощання він посвятив цю школу. Уся Филаделфія, (зокрема західня), не бачила такої урочистости. 21. вулиця була обступлена поліційним кордоном, щоб відбочити транспортовий рух. Від год. 8. ранку, Американський Леґіон з бойовими прапорами і в одностроях, при зброї, стояв на варті. Найвеличавіша аристократична організація Америки „Лицарі Колюмба", при шпалах, в жовтих рукавичках й адміральських уборах з плюмажами — несла почесну варту. Ця організація є дуже замкнена і не так просто появляється прилюдно.

Українські організації усіх напрямків, відтінків: молодь українська усякої амплітуди коливання (зрозуміло — в національних рамках) зі своїми прапорами, значками, бунчуками. Веселка народних костюмів — від Карпат до Чорного моря. І сила-силенна навколишніх мешканців різнонаціонального кольориту.

Урочиста Служба Божа у церковці, яка поруч розкішної школи виглядає маленькою-маленькою. Молебень, проповіді. Стрічка перерізана (кольори Ватикану), на щоглу йде американський прапор, рушничний вогонь. Лицарі Колюмба витягають шпади з піхов і віддають почесть. Американський Леґіон стоїть на „струнко", бо співають „Ще не вмерла Україна". Коло мене американська мама примушує своїх хлопчаків у скавтських одностроях стати, також на „струнко". Українська школа відкрита. Від год. 3-ої до смерку люди йдуть оглядати школу, мов би йшли на прощу. Американці українського походження у цей день склали 5.000 дол. для майбутнього Юрків, Сашків, Марусь, Ґерріст, Джанів, Ізабелл, — щоб вони були дітьми однієї покищо ілюзорної, але майбутньої, грядучої України..."

Коментуючи слова Юри Калинича хочеться на закінчення сказати: це правда, що з піднесенням ВПреосв. Кир Йосифа Шмондюка на дальший щабель церковної ієрархії та перенесенням його до Стемфорду могла втратити громада, в якій він досі працював, але на цьому безмежно скористає Церква і нарід як цілість.

Владика Кир Йосиф Шмондюк — новий єпископ Стемфорду для Українців Ню Йорку та Нової Англії.

Митрополит Сліпий у в'язниці в Києві

З достовірних джерел інформують, що митрополит ліквідованої насильно червоною Москвою після другої світової війни Української Католицької Церкви в Україні, ВПреосв. Кир Йосиф Сліпий, засуджуваний кількакратно большевицьким безправ'ям та після довгих років каторги на Сибіру, тепер перебуває в центральній в'язниці в Києві.

СССР відмовляються від переговорів про припинення атомових дослідів

Об'єднані Нації. — В минулу середу 8 листопада Генеральна Асамблея Об'єднаних Націй прийняла 71 голосом проти 11 резолюцію, зголошену Америкою і Британією, з закликом до всіх атомових держав, щоб вони відновили переговори про підписання договору, за яким припинено б усякі ядрові досліди під міжнародною контролею. „Проти" голосували тільки СССР і його 9 підголосків плюс Куба, а з-поміж 15-х держав, які стримались, тільки три були европейськими країнами — Франція, Фінляндія і Югославія, а всі решта — азійсько - африканськими. „За" ту резолюцію голосувала також Індія, мабуть вже внаслідку гострої реакції американських урядових кіл та публічної опінії на поведення індійського представника в ОН Крішни Менона, який в справах атомових дослідів ставив ЗДА і СССР на одну дошку та поручав нову атомову мораторію — без міжнародної контролі. Семьон Царапкін заявив знову, що СССР відмовляється від усяких переговорів про окремий атомовий договір, бо справа атомових детонувань, це — казав він — є тільки частиною загальної проблеми міжнародного роззброєння. Царапкін заявив демагогічно, що СССР може „негайно" підписати договір про „генеральне і тотальне" роззброєння, яке передбачувало б також знищення всіх складів атомової зброї, після чого атомові досліди стали б безпредметовими. За додатком до тієї резолюції, що її зголосила Греція, Генеральна Асамблея має дістати найдалі до 14 грудня звіт, що зроблено в цій справі.

СССР ЗГОЛОШУЄ НОВІ ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО БЕРЛІНУ — ЗАХІД НЕ ВДОВОЛЕНИЙ

Москва. — Совєтський Союз, покищо неофіційно, пред'явив західнім державам нові пропозиції, як поладнати Берлінську проблему, схопивши ту пропозицію в трьох точках: 1) СССР і три західні великодержави повинні погодитись щодо нового статуту для Західнього Берліну, який ґарантувавби свободу того міста й вільний доступ до нього, — 2) між СССР і Східньою Німеччиною має бути підписаний договір, в якому Східня Німеччина зобов'язалась би шанувати новий статут Західнього Берліну і вільний до нього доступ, 3) західні великодержави, разом з Західньою Німеччиною, мають погодитись щодо шанування суверенности Східньої Німеччини. У цій загальній пропозиції зроблено ніби „концесії" в сторону Заходу, бо в них не настоюється на конечність підписання мирового договору між усіма чотирма великодержавами і Східньою Німеччиною та не говориться навіть про такий договір між СССР і Східньою Німеччиною. Далі, не говориться виразно про демілітаризацію Західнього Берліну, ані теж про введення до нього совєтського ґарнізону. Однак ці зміни не є змінами по суті, а тільки формальними, чи навіть лише стилістичними. За газетними інформаціями, у розмовах державного секретаря Діна Раска і през. Кеннеді з совєтським міністром закордонних справ Андреєм Громиком названі американські державні мужі даремне намагалися витягнути від Громика докладну дефініцію, що саме Совєти розуміють під „вільним містом", в яке мав би перетворитись Західній Берлін, які саме ґарантії дав би Совєтський Союз та в чому саме полягала б „суверенність" Східньої Німеччини. Всі три західні великодержави рішуче відкинули всі совєтські вимоги й натяки на те, що Західній Берлін повинен порвати свої політичні й економічні зв'язки з Західньою Німеччиною. Також у цих нових совєтських пропозиціях найбільш підозрілою є формула щодо „шанування суверенности Східньої Німеччини" західніми великодержавами і Західньою Німеччиною. Якщо те „шанування суверенности" східньо - німецького совєтського сателіта має бути рівнозначним із визнанням тривкого поділу Німеччини, то ані західні великодержави ані Західня Німеччина на таке не підуть. Так само не відомо, що Совєти розуміють під „новим статутом" для Західнього Берліну і чи воно є повторення давньої концепції „вільного міста", чи щось нове. Все воно дуже неясне і тому західні держави — твердять газети — будуть передусім старатися дістати уточнення цієї нової совєтської пропозиції та з'ясування всіх її неясних точок. На останньому прийнятті на Кремлі з нагоди 44-річчя большевицької влади західні дипломати мали нагоду говорити про Берлінську кризу з різними кремлівськими можновладцями, але не дізнались нічого, що вказувало б на найменшу сутню, а не стилістичну, зміну давніх, для Заходу неприятливих, совєтських позицій у відношенні до Німеччини й Берліну.

Королева Єлисавета приїхала до Ґани без уваги на замахи терористів

Лондон. — Британська королева Єлисавета II відлетіла в четвер 9 ц. м., з своїм чоловіком князем Единбурзьким і членами свого почоту з відвідинами до столиці африканської Ґани, яка є членом Британського Коммонвелту. Справа тієї візити стояла до останнього дня під знаком запиту, — спершу у зв'язку з гострими атаками збоку контрольованої ґанським урядом преси на адресу Англії, а після того — у зв'язку з терористичною діяльністю ґанської опозиції проти диктаторського режиму Кваме Нкрумаха. Міністер для справ Коммонвелту Дункан Сандіс їздив до столиці Ґани Аккри та звітував після свого повороту до Лондону, що він стрінувся з загальними виявами симпатії і тому нема причини, щоб королева не їхала туди. Прем'єр Мекміллен, промовляючи в палаті громад, заявив в цій справі, що кожна подорож королеви за кордон, де вона стрічається з чужинецькими масами, є для неї особистим ризиком, але королева свідома цього і „приймає те ризико з гордістю". 60 ґанських студентів в Лондоні зголосили до королівського палацу листа, щоб королева інтервеніювала в Ґані у користь сотень політичних в'язнів, що їх арештував Кваме Нкрумах, який скасував усі особисті й громадянські свободи, вступивши на шлях „соціялізму". Після приїзду королеви до Аккри, столиці Ґани, багатотисячні маси автохтонів ентузіястично вітали її".

Арoземена склав присягу як еквадорський президент

Квіто, Еквадор. — 4-го листопада недавній віце - президент цієї 4-мільйонової републіки д-р Карльос Хуліо Арoземена Монрой склав присягу як новий президент Еквадору. Його батько і дід були президентами тої країни. Конституційний президент — Хозе Марія Веляско Ібарра мусів зрезиґнувати, бо збройні сили заявили, що не будуть підтримувати його на становищі президента. Ібарра втік до мехіканської амбасади і заявляє, що він є законним президентом, але представник збройних сил твердить, що Ібарра зрезиґнував із президентури. Новий президент має підтримку збройних сил. Він заявив, що „еквадорський нарід не впаде навколішки перед ніким". Його президентура є згідна з конституцією.

У СВІТІ

В Аккрі, столиці Ґани, вибухли напереломі минулого й цього тижня 4 бомби, пошкодивши, м. і., пам'ятник диктаторського прем'єра тієї муринської країни Кваме Нкрумаха перед будинком парляменту й велику муровану тріюмфальну браму. Ці саботажі свідчать про те, що тамошня опозиція проти диктаторського режиму Нкрумаха, який веде „культ особи", перейшла до революційних метод. Британський міністер Дункан Сандіс прилетів для перевірення, чи королева Єлисавета II може прибути туди з візитою без ризика для свого життя.

● **Югославський уряд** домагається відшкодування та повної сатисфакції від західньонімецького уряду для свого громадянина Лязо Вракаріча, що його арештували були в Мюнхені за його дії, як протинімецького партизана в останній війні. Німецький прокуратор особисто відвідав був Вракаріча в готелі після звільнення його, віддав йому пашпорт і перепросив його, але югославські комуністи кричать, що треба мати ґарантії, щоб не повторювались в Західній Німеччині такі нацистські вибрики.

● **Конґресмен - демократ** із Тексасу Френк Ікард зрезиґнував зі свого становища із початком грудня ц. р., і губернатор Прайс Деніл має зарядити додаткові вибори на день 16-го грудня. Ікард обняв становище президента Нафтового Інституту Америки.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City and Foreign Rates:: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Передплата: На рік — $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. — В Джерзі Ситі і закордоном: — На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. — Для членів У. Н. Союзу, чоловіків і жінок, — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Наша приязнь

Великий, могутній і благородний зв'язок крови між людьми одного роду, одного народу. Це, зокрема, відноситься до тих, що самі чи їхні батьки з власної волі чи неволі покинули прадідівську землю і вростають в інший ґрунт, вживаються в інші обставини. Не один з нас, опинившися поза рідною землею, переживав дивно-радісне зворушення душі, почувши рідну мову чи побачивши рідне, навіть і незнайоме обличчя у новій країні, в нових обставинах. Історія людського життя знає багато випадків „відзиву крови", коли людина, що виросла й виховалась або й народилась далеко від рідного національного кореня, зустрівшися з людьми чи традиціями своїх предків, нагло відчувала глибоку тугу, любов і прив'язання до них. Очевидно, що трапляються і вимки, але вони тільки потверджують правило.

Особиста приязнь між нашими людьми є величезним фактором у нашому житті, більшим, ніж це могло б на перший погляд здаватись. Особиста приязнь між українськими родинами означає більшу активність в громадському житті, більшу жертвенність на народні цілі, вона поповнює новими членами наші організації, розвиває нашу традицію, скріплює нашу культуру. Правда, в такому зматеріялізованому світі, в якому живемо, на особисту чи родинну дружбу немає, здавалося б, багато часу і нагод. Але ми повинні їх самі шукати і створювати в найкращому як особистому, так і загальному інтересі.

Добру нагоду до цього дають різні свята, між ними й недалекий уже День Подяки. Недавно започатковано у нас гарний звичай, щоб саме в цей день, що має таке велике й багатомовне значення саме для поселенців у цій країні, зустрічалися під знаком вдячности новіші поселенці з давнішими, зокрема із своїми спонзорами. Почин до цього, якщо не помилимось, дала своєго часу чи не „Самопоміч", але він, на превеликий жаль, чомусь не прийнявся, щонайменше не поширився так, як мав би поширитись. Це велика шкода для всіх!

Погляньмо коротко на ситуацію. В нашому загальногромадському житті з кожним роком зменшується кількість наших поселенців - піонерів. Очевидно, що проживтий вік грає в цьому свою ролю, але не без впливу на це також „обставини". Багато з активних колись і навіть провідних діячів-піонерів, що ще мають подостатку сили та енергії, відходять із своїми знаннями й досвідом на, сказати б, „громадську пенсію", вважаючи, що тепер уже „нехай роблять інші". Роки спільного побуту і спільних переживань на американській землі також не цілком затерли деяких різниць між давнішими й новішими поселенцями та їхніми навіть уже в Америці народженими нащадками. Що більше, трапляються навіть випадки, коли ці взаємини з роками простигали, люди одної крови відчужувались.

Тому, в зв'язку з недалеким Днем Подяки, пригадуємо з роками занедбану спробу, щоб саме цей День Подяки став для нас усіх днем вдячної зустрічі. Якщо б бодай цього одного дня в році колишні скитальці зустрічалися зі своїми спонзорами, це могло б стати новим великим імпульсом, новою великою нагодою для скріплення шляхетної під кожним оглядом приязни між нашими людьми, а з тим і новим піднесенням та новою силою в нашому громадському житті й розвитку.

Назустріч таким загальним побажанням іде, між іншим, Союзівка, оселя Українського Народного Союзу в Кетскільських горах, організуючи впродовж зв'язаного з Днем Подяки кінця тижня спеціяльні угоджения для спільних зустрічей і гостин, у найбільш пригожій для того рідній обстанові. Багато з наших нових поселенців, ще на скитальщині в Европі, були б — як кажуть — віддали все за афідевіт на вїзд до Америки. Сьогодні ця вдячність вже могла прохолонути, але вона не повинна забуватись. Зустріч і гостина зі своїми спонзорами в День Подяки відновить наші взаємні шляхетні почування і скріпить не тільки нашу родину, але й національну дружбу - приязнь, що може стати одним із найясніших променів у нашій безрадісній добі.

Діялектика і політика

Дисонанси між російськими большевиками й китайськими комуністами, що виявились на останньому московському партійному з'їзді, знайшли відгук і на пресовій конференції президента Кеннеді минулої середи. Президента запитали, яке значення для Заходу, з уваги на холодну війну, він бачить у „теперішній одвертій розколині між червоним Китаєм і Росією". Застерігшись, що про дійсний стан совєтсько - китайських взаємин можна мати тільки здогади, відносно яких фахівці не є одностайні, Президент підкреслив, що ці совєтсько - китайські розбіжності „краще судити відповідно до дій". „Те, що має справжнє значення, це взагалі не діялектика, але її наслідки, в яких виявляються різні філософії, що хвилюють комуністичний світ. Вони різняться в поглядах на Маркса й відмінні щодо інтерпретації комуністичної доктрини, але значення має те, до якої дії це доведе їх і яку загрозу це являтиме для вільного світу..."

Відповідь президента Кеннеді, який не претендує на звання знавця історії комунізму та його доктринальних нюансів, з'ясовує суть речі: західньому світові байдужі суперечки в комуністичній сім'ї між російсько-большевицької, так і інтернаціональної. Бо ж для західнього світу холодна війна триває за Сталіна й продовжується за Хрущова, і коли Хрущов „розвінчує" Сталіна за жорстокість, вилблену ним на внутрішньо-совєтському і внутрішньо - партійному форумах у винищуванні комуністів і не-комуністів, то він, Хрущов, ні разу не ганив Сталіна за його закордонну політику. Зрештою, всьому світові відомо, що сам Хрущов був одним із опричників Сталіна і запобігав у Сталіна ласки не тільки танцюючи перед ним гопака, але й висилаючи на смерть десятки й сотні тисяч українців, що прислопило йому ім'я ката України, а пізніше і рівнича Малярщини. В очах вільного світу Нікіта Хрущов з його преторіянами, як і Мао Тсе-тунг та Чу Ен-лай чи альбанський Енвер Ходжа — всі вони й подібні до них комуністичні ватажки в різних країнах Европи й Азії є одновартними злочинцями, які мають ту саму ціль — завоювання світу.

Очевидно, що між Москвою і Пейпінгом існують розбіжності не тільки в інтерпретації комуністичної доктрини й „культу особи", що його плекають всі ті комуністичні ватажки, але й щодо поділу сфери впливів у далекій майбутності. Та коли СССР постачає зброю, танки й старшин Північному В'єтнамові, щоб випередити китайських комуністів, то від цього не легше Ляосові і Південному В'єтнамові. Поки актуальною стане для Европи „інвазія жовтої раси", актуальною є інвазія комунізму, очолюваного Москвою і Пейпінгом. Совєти, комуністичний Китай і Альбанія в теперішній своїй сварні раз-у-раз запевняють світ у єдності, тривкості і твердості комуністичного фронту — і вони кажуть правду. Бо ж навіть ніби цілком виклята Москвою і Пейпінгом Югославія — і вона деклямує устами Тіта свою відданість спільній остаточній меті, якою є „угроблення" вільного світу. Чи може хтось сумніватися, що на випадок війни між ЗДА і СССР всі комуністичні країни включно з нинішніми ніби смертельними ворогами Югославією і Альбанією — стануть у спільному протиамериканському фронті?

Тому повну рацію має президент Кеннеді, що з погляду державної безпеки Америки і всього вільного світу мають вагу лише діла Москви й Пейпінгу, а не діялектичні вихиляси їхніх диктаторів.

І. Світ

НЕРУ В АМЕРИЦІ

У цих днях перебуває в ЗДА прем'єр Індії Джавагарлал Неру, що має перед собою багато завдань, які він хоче розв'язати за короткий час своєї візити.

Неру є особа, яку мільйони людей вважають за найвидатнішого політика, а численні політики — за ворога, або в ліпшому разі за людину засліплену, яка не бачить всього того, що виникає з її діяльности.

А правда таки, мабуть, в тому, що Неру добре розуміється на політиці, хоче добра для Індії, є патріотом своєї країни і знає, що треба робити, щоб забезпечити їй мир і спокій.

Серед широкої американської публики витворилося враження, що Неру не є щирий, що він має симпатії до лівих політичних течій і є прихильником якщо не комунізму, то в усякім разі Росії, в її збірному історично - політичному розумінні. З цих позицій оцінює і преса його ставлення до світових проблем та до американської політики зокрема.

Але правдиву оцінку діяльности Неру можна зробити хіба тільки тоді, коли взяти під увагу його виховання, оточення і — головне — умовини праці й завдання політичного лідера Індії.

Впливи англійської школи, родина, в якій панували ідеї брамізму, приналежність до народу, мова та культура якого творять основу країни, ідеї гіндуїзму, як джерело всього життя — в таких умовинах витворився світогляд Неру. Він не може бути інним, не може бути агресивним, бо цього не допускає гіндуїзм, релігійна система пантеїстично-політеїстичного лідера... ліморфічного теїзму.

Неру не визнає насильства і завжди старається довести до зрозуміння між народами у себе в країні і на міжнародному форумі. Така його політика дуже часто зазнавала поразок, бо в сучасному світі немає толерантности та поваги до думок інших. Зокрема ця його політика зазнала досі цілий ряд поразок у взаєминах з Москвою. Тут Неру вияве свою необізнаність і наївність, гадаючи, що москвини будуть поводитися так, як інші народи.

Протягом останніх років Неру мав цілий ряд невдач у своїй політиці супроти червоного Китаю, для проводирів якого не мають значення ані виховання, ані толерантність, ані добрі відносини між сусідами. Нахабство червоних привело Неру до перегляду його політики, але кілька його міністрів ує ще тісі політики додержуються.

Вашинґтон був ображений, що Неру поставив СССР на одну дошку з Америкою в справі експериментів з атомовою зброєю. Обурення серед дипломатів було таке велике, що Ню Делі мусіло дати вияснення позиції Індії, заявлячивши, що Індія виразно розмежовує московську поведінку від дій Америки. Очевидно, це питання було одним із головних при зустрічі Неру з президентом Кеннеді.

Але при всьому цьому треба мати на увазі також внутрішнє положення Індії, — країни з кількома релігіями, з понад 15-ма основними мовами та масою діялектів, з усе ще існуючою кастовою системою, з недовір'ям одної до другої групи... Отже, надзвичайно тяжке завдання стоїть перед урядом Ню Делі — утримати єдність індійської країни.

А рівночасно з тим перед індійським урядом стоять пекучі питання економічного характеру:боротьба з неймовірною бідністю населення, яке зростає в дуже швидкому темпі, перевищуючи вже 350 мільйонів на території у три рази меншій, як ЗДА. До того всього всередині Індії нуртують сили націоналізму окремих народів, які раніше прагнули позбутися опіки британської адміністрації з її англійською мовою, а тепер спротивляються політиці Ню Делі завести в усій країні мову гінді, якої третина населення не знає й не хоче знати.

Уряд Ню Делі на чолі з прем'єром Неру свідомий цього всього і розв'язку основних проблем бачить в економічному розвитку народного господарства. А одним із найбільше дійових засобів для цього є допомога Америки. Не зважаючи на брехливу московську пропаґанду, тільки американська допомога принесла для Індії позитивні результати і є основою для дальших успіхів.

Неру і його однодумці вважають, що тільки демократичний устрій може забезпечити майбутність Індії. Очевидно, це є наслідком виховання в англійській школі, де також мали на Неру вплив ідеї соціялізму, що віддзеркалюються тепер у його свідомості на другорядній позиції.

Серед політичних кол Індії є сильний рух за перегляд „генеральної лінії" Ню Делі. Тут, нам здається, важливим було б вказати на опінію висловлену в книжці Скінаті Чандра-Секгар „Червоний Китай". Автор цієї книжки говорить, що в разі дальшого загострення взаємовідносин з Китаєм Індія не зможе знайти собі допомоги серед т. з. „нейтральних" держав Азії, окрім звичайного співчуття. І тому він вимагає негайного перегляду нейтралістичної політики і нав'язання тісного союзу з державами, які можуть підсилити положення країни. Лише в такий спосіб, — твердить Чандра-Секгар, — Індія зможе продовжувати свій ріст та прогрес.

У розмовах Неру з Президентом ЗДА, очевидно, порушені були і інші питання, якщо взяти під увагу вибори, що мають відбутися в Індії у лютому місяці, коли то вирішуватиметься роля Конґресової партії.

Опозиційні партії, називають 15-літнє правління Конґресової партії диктаторським, закидають їй тиранію в національнім житті. Правдою, мабуть, все ж є те, що політика цієї партії за останні роки значно змінилася.

Перед Неру стоять такі основні питання, які він має обговорити з Америці: проблеми атомового озброєння, загроза комунізму з Москви та Китаю, положення в Ляосі, загроза В'єтнамові, економічні посування Великобританії та взаємини Індії з африканськими державами, де є значні індуські колонії. А головне питання, яке Неру мусить розв'язати, це — економічна допомога Америки та політичне зрозуміння для політики, яку він провадить.

НАРЕШТІ НОВИЙ УРЯД НІМЕЧЧИНИ

Мюнхен. — Habemus Papam... (маємо Папу) — кажуть римляни, коли курія кардиналів вибере нового Папу і оголосить цю вістку народові. Зідхнувши з полегкістю, можуть сказати громадяни Німецької Федеральної Республіки, що нарешті, після довгих драматичних переговорів, створено новий уряд під проводом „вічно юного" 86-літнього Конрада Аденауера.

Ці переговори, з їх перипетіями й інтриґами, завдали немало клопоту Німецькій Республіці, особливо в теперішній міжнародній ситуації, коли Москва веде наступ на вільний світ і вибрала ударною точкою для своєї політичної аґресії Берлін. Союзники Західньої Німеччини хочуть почути голос авторитетного німецького уряду, а його не було від дня виборів 17-го вересня аж до 4-го листопада!

Ця криза постала у першу чергу з тієї причини, що партія Аденауера з її двома ділянками — північним і південним — втратила абсолютну більшість у парляментських виборах. — Партія Аденауера мала у цих виборах 46% голосів виборців, 36% здобули соціял - демократи, решта припала на менші партії, між якими тільки партія Вільних Демократів має місце в парляменті. Не здобувши більшости в парляменті, партія Аденауера почала переговори про коаліцію з Вільними Демократами. Ця партія мала необережність перед виборами 17 вересня заявити, що вона не дасть своїх міністрів до уряду на чолі з Аденауером. Але за Аденауером стоїть більшість його партії, і Вільним Демократам дано зрозуміти, що замість них Аденауер створить коаліційний уряд з соціял-демократами. Перелякані Вільні Демократи „впали на коліна" і погодились на участь в уряді на чолі з Аденауером.

Однак, щоб виправдати перед виборцями свій поклін в бік Аденауера, Вільні Демократи почали ставити різні політичні умови, вимагаючи формулювання договору на письмі. 20-го жовтня це зроблено, і вони сподівалися, що ось-ось буде створений новий уряд. На біду, з уст Аденауера вирвалась необережна оцінка цього політичного договору обох партій: "Schlechtes Papier" (поганий папір), — сказав він публічно.

Це викликало бурю серед Вільних Демократів, і вони почали ставити нові вимоги до партії Аденауера, наприклад, звільнити довголітнього міністра закордонних справ фон Брентана. Тоді Аденауер уже не міг грозити Вільним Демократам коаліцією з соціял - демократами, бо в міжчасі він заявив, що така коаліція була б неможливою. Отже, Аденауер, наслідком власних тактичних помилок, став у залежність від Вільних Демократів. Також і Соціял-демократи, огірчені на Аденауера, склали заяву, що не підуть до уряду під проводом Аденауера. Таким чином „язичком у вазі" стала невеличка і різномастна партія Вільних Демократів і Аденауер мусів прийняти її умови сформульовані 20-го жовтня.

Вільні демократи добилися свого: фон Брентано подався до димісії, і їх партія має в новому уряді Аденауера впливові міністерства внутрішніх справ і фінансів. Для них спеціяльно створено міністерство допомоги відсталим країнам.

Не знати, як довго діятиме цей уряд, створений на взаємному недовір'ї. Дехто вважає, що коаліція двох великих партій — Аденауера і соціял-демократів — була б тривалішою і корисною для Німеччини, особливо в нашій добі, повній міжнародного напруження і всяких небезпек. Нелегка майбутність покаже, як розвинуться події.

П. А.

ПОВНОЦІННА ЛЮДИНА — НЕ ВУЗЬКИЙ СПЕЦІЯЛІСТ

В давнину, все людське знання можна було представити, у вигляді маленького дерева, з якого виростали галузки — як символи окремих наукових дисциплін.

Платон і Арістотель були спеціялістами в усіх тодішніх наукових дисциплінах. Подібними науковими універсалістами могли бути й середньовічні християнські схоластики — науковці.

Але в новіших часах наука так розрослася і так поглибилася, що коли б ми хотіли представити її класифікацію за допомогою дерева, то треба було б нарисувати величезне, гігантське дерево з кількома коронами і так густо переплетеними галузками, що в них важко було б зорієнтуватися. Бо на тому дереві мали б знайти собі місце, крім численних дисциплін, також атомова фізика і на нових засадах розбудована космографія.

Вузька фаховість інтеліґенції спричиняє те, що сучасне громадянство недуже на кадмір отих „блискучих кусників" людини, які, хоч і є фізично дорослими, в дійсності ніколи не є і не можуть бути повноцінними людьми. Є добрі економісти, хірурги, геологи, географи і т. д., але вони дуже часто є тільки кусниками - частинками повноцінної людини.

Професор англійської мови в Південному Іллинойському університеті, Клод Колеман, стверджує в „Ню Йорк Таймс", що кожний професор в коледжі чи університеті старається виховати не цілісну людину, а такого фахівця, яким є він сам. І тому студенти — тільки „кусники", які наслідують своїх професорів — вузьких спеціялістів.

Внаслідок цього доходить до того, що славний хірург знає про політичну ситуацію в світі і про економічне життя країни менше від того фризієра, який його стриже. А славний фізик називає „сміттям" гуманітарні й соціологічні науки. Всі ті фахівці є добрими знавцями в своїх ділянках, але вони не є тими людьми, яких можна було б називати повноцінними людьми.

Колеман пише, що той економіст, який не має зрозуміння для історії, антропології чи психології, взагалі не є економістом. Деколи можна думати — заявляє він — що наші інтелектуалісти перестали цікавитись довкільним світом так само, як не цікавились ним середньовічні монастирські науковці.

Професор англійської мови даремно старається, щоб його студенти поправно писали. Студенти не дбають про це, бо вони вважають, що й без цього можна бути добрим інженером, лікарем чи політиком. Поправно писати, кажуть вони, повинні тільки письменники та вчителі.

З тієї самої причини мало хто читає тепер „Іліяду", чи „Одисею" та інші клясичні твори, бо ця лектура не дає безпосередньої користі. Нащо такі твори майбутньому лікареві, інженерові чи хемікові? Нащо без потреби вилазити на високу гору? Та ж, пише Колеман, головними проблемами є: дістати працю; робити гроші; одружитися і старатися, щоб жінка дістала працю; а коли є діти, то постаратися, щоб і вони працювали!

Проф. Колеман не сумнівається, що оця вузька спеціялізація не вийде на добро Америки. Школи повинні випускати повноцінних людей зі своїх мурів. „Потребуємо — пише він — більше психології, більше літератури, більше історії й антропології, більше філософії, а головне, більше мистецтва й гуманістики".

Покищо цього немає в коледжах і університетах, а де-в'ять десятих студентів, — це „нудні люди", які не знають нічого поза своєю спеціяльністю. Вони навіть не сідають до спільного стола разом із студентами інших спеціяльностей, бо бояться „заразитися вірусами нефаховости".

Сучасні школи підготовляють технологів і інженерів, які напевно зможуть завезти нас на Місяць або на Марс, — пише проф. Колеман, — але нащо везти туди нудних і духово нерозвинених людей?

Академічні школи, тобто коледжі й університети, повинні стати тим, чим вони були колись: вони мають виховувати і навчати людей, підготовляти фахівців, бо громадянство їх потребує. Але ті фахівці повинні бути повноцінними людьми, як це було колись.

З НАШИХ БУДНІВ

А ми виставляємо!

Нікіта експльодує меґатонівки, американці винайшли „проміння смерти", батюшку Сталіна „змуфували" з мавзолею, словом — сенсація за сенсацією! Але нас, українців Метрополії, це не хвилює та й не виводить з рівноваги. Ми відкриваємо виставку за виставкою, як за добрих, спокійних часів. І слушно; якби, не дай Боже, світ завалився, тоді всякі мистецькі виставки втрачають свою актуальність. „Хапай, Петре, поки тепле!"

Як звичайно, першим в цьому ділі було наше славне жіноцтво під покровом 64-го Відділу Союзу Українок. Та хай мені Шановні Пані дарують, що я зачну цей короткий огляд не від них, а від мужчин, від наших заграничних гостей з Мюнхену — Северина Борачка і Григора Крука. Тим більше, що коло них з-боку притулилася теж одна жінка, а саме п-ні Дольницька з своїми емаліями. Виставка відкрита в Українському Інституті Америки при 5-ій Евеню, тому має репрезентативний характер.

Не менше репрезентативно було її відкриття, в якому взяла участь наша товариська й мистецька еліта. Відспівано грімке „Многая Літа" за здоров'я обидвох мистців, п-ства Сумиків, п. Володимира Джуса і п. Юліяна Ревая, що вгощав гостей, чим палата багата, а переважно шампанським. Хором диригував адв. Михайло Пізнак. З приводу цих численних концертових виступів публика не мала змоги приглянутись якслід високомистецьким експонатам, все ж таки деякі пані звернули увагу, що скульптор Крук більше похожий на бурачок, а маляр Борачок у чорному „такcідо" нагадує своїм виглядом крука...

Там теж я довідався, що одну скульптуру Григора Крука купив це в Німеччині посадник Західнього Берліну, Віллі Брандт і подарував на уродини першого президенті Федеральної Республіки, панові Любке. Ось тепер мають наші українські демократи щасливу нагоду набути на цій виставці яке кусне крайній твір Крука, чи Борачка і подарувати президентові Кеннеді! Нас, республіканців це не стосується.

Про 5-ту вже малярську виставку наших мисткинь не приходиться багато писати, бо минулого тижня проф. Антін Малюца її закрив і так нахвалив, що більше й не треба! Не знаю, чому цим разом на-ні з 64-го Відділу так скоро замкнули бизнес? Може настрашились того, що в цю суботу впроваджується до Українського Народного Дому професор Микола Бутович зі своїми дідьками, відьмами і перелесниками?.. В каталозі бачимо, що між усім цим чортовинням є теж одна картина релігійного характеру а саме — „... як святі сиділи й каміння били на дорозі (до слів знаної колядки). Ну, це вже великий поступ у такого характерника, як Микола Бутович!

В цю суботу маємо ще одну важливу імпрезу, а саме українську Народню Виставу при 34-ій вулиці. Головним пунктом програми буде коронація „Міс України" в екзилю. Всі старші і молодші парубки, відвідуючі „Союзівку", повинні громадно явитися, бо ж цим разом репрезентує українську красу дівочу п-на Маруся Книш, яка щороку чарує гостей в склепі з подарунками на „Союзівці"! До речі — це рідна дочка мого шкільного колеги, Влодка Книша, який недавно похвалився:

— Бачиш — я виховав „Міс Україну", а ти що?..

Ба!.. Ікер.

Д-р Лука Луців

МАРКІЯН ШАШКЕВИЧ

(У 150-річчя з дня народження)

(11)

Але з ким мав Маркіян Шашкевич робити революцію? Чи не з цензором о. Венедиктом Левицьким? Чи не з тими священиками й студентами богословії, які у Львові виголошували в церквах проповіді по-польськи? Чи не з несвідомим народом? Та ж виголошена Маркіяном перша проповідь українською мовою так розлютила поляків, що за те хотіли його „кинути в канал". Українське слово в церкві, українська мова в „Русалці" — це була революція в тодішніх часах у Галичині. І проти тієї української „революції" виступали не тільки поляки, але, як це ми бачили, вся наша тодішня провідна верства. М. Возняк оповідає, що вже після виступу Шашкевича один студент богословії хотів був виголосити проповідь по-українськи, та коли подивився на прицвих у церкві своїх настоятелів, то так настрашився, що відразу свого наміру зрікся. (М. Возняк, згад. твір, ст. 30).

Перша Шашкевичева надрукована поезія, це, як ми вже згадували, ода „Голос Галичан", в якій автор патетичними словами в схолястично-клясичному стилі вихваляє цісаря Франца І. Ця ода вказує на те, що Шашкевич уже тоді займався вивченням української старої літератури („Ци Боян віщий князям пісни творить") та вивчав словесну творчість українського народу („Ци соловій-птиця весну розвиває").

До найкращих Шашкевичевих поезій треба зарахувати „Веснівку", яка є символом його особистої долі, долі його літературної творчости і української літератури в Галичині.

Цвітка дрібная
Молила неньку,
Весну раненьку:
— „Нене рідная,
Вволи ми волю,
Дай мені долю,
Щоб я зацвила,
Весь луг скрасила,
Щоби я була,
Як сонце ясна,
Як зоря красна,
Щобим згорнула

Весь світ до себе!"
— „Доню голубко!
Жаль мені тебе,
Гарная любко!
Бо вихор свисне,
Мороз потисне,
Буря загуде;
Краса змарніє,
Личко зчорніє
Головоньку склониш,
Листоньки зрониш,
Жаль серцю буде".

о. Д. Попович повторяв за проф. д-р Омеляном Огоновським, що Шашкевичів сонет „Сумрак вечерний" найкраще „визначається" між поетовими піснями. Ось цей сонет, один із двох, між Шашкевичевими творами:

Сонце ясне померкло, світ пітьма насіла,
Вшир і вздовж доокола сум ся розлягає,
Чагарями густими тьма вовків завила,
Над тином опустілим галок гамор грає.

Там нещасен думаю тяжко, моя могила
Серед степу о півнич сумненько думає:
Згадка в душі печальний тужно згомотіла,
Во сплинули радощі, як Дністер спливає.

Нависло ясне небо чорними хмарами,
Тяжкими густі бори склонились тучами,
Зойкнули діброви і ліси застогнали.

Весело ми з тов гудьбов та й з тими лісами
Мило ми з буйним вітром, з блудними марами,
Студена так доля к серденьку припала.

Б. Лепкий оцінив „Веснівку" так: „Хто написав такий вірш, мусів бути великим поетом" (ст. 93). І далі він стверджує: „Тут образ природи і подібність його до власної долі та до судьби народньої ідеї зв'язані так природно, а гарно, і передані так звичайно, а поетично, що подібних архитворів не багато знайдемо. Єсть це така вимкова поезія, як Гете "In allen Gipfeln herrscht Ruh" („На усіх верхів'ях тиша").

Вчені літературознавці подавали не один взір, за яким нібито Шашкевич написав свою „Веснівку". Проф. К. Студинський у праці „Генеза поетичних творів Шашкевича" називав „Первіснєк" Міцкевича і три народні пісні, при чому додавав, що „Первіснєк" написаний під впливом „Блюменреслайн" Гете. Яким Ярема і М. Євшан називали тут ще „Прімулa верiс" Ленава.

Гадаємо, що „Веснівка" М. Шашкевича, — це оригінальний авторів твір, а що подібні сюжети є і в інших, і то великих, поетів, — то це свідчить тільки про поетичний хист Шашкевича. „Веснівка" має всього 59 слів у 24 рядках. Але скільки почувань викликають вони в читача своєю лаконічністю, тою приметною народній пісні, народній творчості і творам дійсних поетів.

ПОВІДОМЛЕННЯ

ГОЛОВНОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ УКРАЇНСЬКОГО КОНҐРЕСОВОГО КОМІТЕТУ АМЕРИКИ

Екзекутива Українського Конґресового Комітету Америки на своїх останніх засіданнях обговорила ґрунтовно програму праці УККА в найближчих місяцях. Плян цей подав голова проф. Добрянський в 12 найважливіших точках і їх вирішено здійснювати. Одним із засобів їх здійснення є особисті зустрічі представників Централі з Екзекутивами наших Відділів та широкими кругами нашого Громадянства. На таких нарадах представиться Громадянству плян, його продискутується, в міру потреби доповниться, а схваливши його, наша Громада буде морально зобов'язана його сфінансувати.

В місяці листопаді передбачені зустрічі з Громадянством представників Централі УККА в таких місцевостях:

11 листопада — Клівленд, Огайо. Представники: І. Дужанський, І. Базарко.

12 листопада — Лорейн, Огайо. Представники: І. Дужанський, І. Базарко.

12 листопада — Елизабет, Ню Джерзі. Представник В. Мудрий.

18 листопада — Гемтремк, Мишиґен. Представники: І. Дужанський, І. Базарко.

19 листопада — Дітройт, Мишиґен. Представники: І. Дужанський, І. Базарко.

25 листопада — Ню Йорк. Представники Й. Лисогір, С. Ярема, І. Базарко.

26 листопада — Филаделфія. Представники: Л. Добрянський, В. Мудрий.

26 листопада — Відділ УККА в Боффало, Н. Й. проголосив і проведе ударну акцію збирання Національного Датку і вплат до Українського Народного Фонду в пляні цьогорічної збіркової кампанії.

Віримо, що наше Громадянство активною участю в намічених громадських нарадах підтримає УККА в проведенні давніше запляновааних і в завершенні започаткованих політичних акціях для добра Української Справи.

Головна Канцелярія
Українського Конґресового Комітету Америки

Український Кіоск на Жіночій Виставці в Ню Йорку

Ню Йорк. — Український кіоск на Міжнародній Жіночій Виставці в Ню Йорку є уладжений дбайливо і зі смаком. Як звичайно, на стінах порозвішувані є зразки вишивок і тканин, на полицях розставлені зразки української кераміки. Деякі предмети є давніші, деякі тільки-що привезені відвідувачами з України. В габльотках розставлені порцелянові і вишивані речі на продаж, не бракує мистецьких писанок. Приємною новиною є, що культурний кіоск находиться безпосередньо поруч комерційного кіоску і не треба за ним шукати серед великого числа всіляких кіосків, як це було попередніми роками. Культурний кіоск присвячений Лесі Українці. На дерев'яному постументі стоїть відлив статуї Лесі Українки, який недавно відкрито в Клівленді, праця скульптора Михайла Черешньовського. Кіоск прикрашений килимом, полтавськими вишивками і зеленню, робить справді культурне враження.

У вівторок по полудні відбулася дефіляда дітей в народних одягах різних національностей. Українська група була доволі численна. Дівчата і хлопчики в народних одягах, деякі у вишиваних суконках. Окреме журі призначувало нагороди за найкращий одяг дівчинки і хлопчика. В українській групі нагороду дістав маленький козак Юрко Гой і дівчинка Христя Ivануса. В пополудневих годинах відбувається теж щоденно показ зразків народної ноші всіх національностей.

В суботу 11-го листопада о год. 6-ій вечером на великій сцені буде відбуватися українська програма, що триватиме 50 мінут. Атракцією програми буде „коронація" української королеви краси на 1962 рік панни Марти Книш. Було б добре, щоб хто тільки може прийшов на ту програму подивитися і оглянути кіоски. Уладити такий кіоск кожного року коштує багато труду і наполегливої праці. Було б шкода, якби громадянство тої праці не бачило і не оцінило.

Квитки вступу треба купувати у пань комітетових по $1 від особи, бо при касі вони дорожчі і гроші за ті, що куплені при касі, не йдуть в українські руки.

М. Д-н

● В Ніґерії продовжує свою місію 36-членна експедиція американського Корпусу мира. Між членами тієї експедиції та ніґерськими студентами покращали взаємини, які зіпсувались були внаслідку промаху 23-річної американської студентки, члена Корпусу мира, яка загубила на вулиці одверту листівку, в якій вона змальовала примітивні життьові умовини в Ніґерії. Студенти, які знайшли ту листівку, підняли крик і виновниця того скандалу Марджері Майклмор вернулась до ЗДА.

ПРАЦЯ
HELP WANTED MALE

СУПЕРІНТЕНДЕНТ

40-род. дім, найліпша дільниця Bergen, Джерзі Сіті. Одив. огрівач — мусить бути обзнайомлений з усіми знаряддями. 5-кімн. апартамент, включ. газ, електрику, телефон і платня. Пишіть за інформаціями:
REMALEE REALTY CO.
26 Journal Square
Jersey City, N. J.

РОЗШУКИ

Пелагія ШМІЛИК, донька Павлька з Явни Горішньої, пов. Добромиль, пошукує когось з РОДИНИ або ОДНОСЕЛЬЧАН. До 1944 р. мешкала в Ліську, пов. Сянік. Писати на адресу:
Pelagia BABIAK
2025 Washington Avenue
Altoona, Pa.

REAL ESTATE

ДОМИ на ПРОДАЖ

11-род., на 200 вул., недалеко Concourse Ave. у Бронксі. Рент $8,500. Ціна $57,000. Готівки $14,000.
16-род., близько Fordham Rd. Бронкс. Рент $10 800. Ціна $55,000. Готівки $12,000.
5-род., мур., на 175 вул., бл. Concourse, відокремлений, 2 гаражі. Ціна $29,000. Готівки $7,000.
2-род., недалеко сабвею та Freedomland, Бронкс. Відокремлений. Ціна $12,000. Готівка за згодою.
Вигідні умови сплати. Є на продаж багато 2 і 3-род. домів, а також багато мешкане вих, що дають 15 і більше відсотків чистого прибутку на рік на вкладений капітал.
DRUJBA REALTY CORP.
3450 Broadway, N.Y.C.
(між 140-141 вулицями)
AU 1-0194 WA 6-4774

ДІМ

при 5029 N. 11-ій вул. у Филаделфії, Па.
Семідітет — в доброму стані, 8 кімнат, олійне огрівання, гараж, подвір'я, алюмінійові вікна і двері, приступна ціна. Зголошення на телефон: GL 7-0651

АСТОРІЯ, Л. Ай.

1-род., мур., бл. сабвею, 5 кімнат, олив. огрівання, город. $17,900.
Також 4-род., мур., відокремлений, бл. сабвею, один 4-кімн. і 3 3-кімн., город. Олив. огрівання. $31,500.
LOEB HOLDING CORP.
22-40 31st St., Astoria
(Ft. of Ditmars Sta.) AS 8-9200

УВАГА! ГРОМАДЯНИ БОСТОНУ й ОКОЛИЦІ! УВАГА!

COSMOS PARCELS EXP. CORP.

НОВОВІДКРИТА АГЕНЦІЯ в БОСТОНІ, Масс.
ВИСИЛКА ПАКУНКІВ
безпосередньо з Бостону
до всіх країн в СССР — Україну, Білорусь, Литву, Латвію, Естонію та інші країни.
Скора безпосередня доставка. Повна гарантія доручення, з оплатою мита на місці. Знижена оплата за обслугу. Великий вибір різного товару по дешевих, або обнижених цінах. Пакунки можна приносити або присилати на адресу:
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
271 Shawmut Avenue BOSTON 18, Mass. Tel.: LI 2-1767

SERVICE DIRECTORY

ВЛАСНИКИ ДОМІВ,
склепів й інших будівель міста НЮ ЙОРКУ й Околиці!
Виконуємо всякого роду
РЕМОНТ,
перебудовуємо відповідно Ваших бажань та вимог будівельного закону.
I. LOSOWY
GR 3-0037 (Res.)

GRIPSHOLM RESTAURANT Inc.
324 East 57th Street
NEW YORK 22, N. Y.
PL 9-6260
Найліпша шведська печеня SMORGASBORD.
Перекуски — Коктейлі — Обіди
Відкрито кожного дня.

ДО ВИНАЙМУ

Українцям або Українцям винаймлю
ПОМЕШКАННЯ,
з 3-ох кімнат + лазничка, огрівання, тел., електрика й інше. Гарна дільниця міста, 2 бл. від української школи і церкви. По інформації прошу кликати на ч. Тел.: ES 1-0993

MISCELLANEOUS

McSORLEY'S OLD ALE HOUSE
Ми були вже тут, заки Ви народились. (Наш 107 рік).
15 East 7th Street
Just East of Third Ave.
NEW YORK 3, N. Y.

MISCELLANEOUS

Для посилок в Европу
НОШЕНИЙ ОДЯГ
куплений в льомбардах, майже новий для жінок, мужчин і дітей.
Нечувано низькі ціни. ЗОВСІМ НОВІ

157 жіночих зимових плащів, по	$10.90
Жіночі довгі шкіряні плащі, по	$24.90
Чоловічі убрання (уживані), від	$ 8.00
Чоловічі плащі (уживані), від	$10.00
Чоловічі штани	$ 5.00

Відкрито: від 10 рано до 7 веч., від понеділка, включно суботу.
Зверніть увагу на нашу адресу:
Szabadi de Lux
1575 3rd Avenue
(bet.) 88th & 89th Streets)
New York City — TR 6-7460

Іван ВУЙКІВ
Знана
УКРАЇНСЬКА ФУТРЯНА ФІРМА
виконує на замовлення
НОВІ ФУТРА
перемодельовує приходжені футра по найнижчих фасонах.
Приймає футра на ПЕРЕХОВАННЯ - STORAGE
Відбір і доставка на місце.
J. WUJKIW, Inc.
MANUFACTURING FURRIER
111 E. 7th Street
New York 9, N. Y.
Tel.: SPring 7-8710

КУХАРСЬКІ КНИГИ

УКРАЇНСЬКІ СТРАВИ:
Книга зі стравами УКРАЇНСЬКОЇ КУХНІ, видана у Києві. Книга обіймає 456 сторін, ілюстрована, в гарній оправі. Ціна з пересилкою $3.25.

TRADITIONAL UKRAINIAN COOKERY,
by Savella Stechishin:
В англійській мові, видана в Канаді. Подає докладні випробувані описи українських страв. Книга обіймає 497 сторін, ілюстрована, в гарній оправі. Ціна з пересилкою $5.50.

Замовляйте:
UKRAINIAN BOOK STORE
10348 — 101st Street, EDMONTON, Alta., Canada

Модерні або традиційні Для Вашого дому чудові

— ЗАЙДІТЬ І ПЕРЕГЛЯНЬТЕ ДОВКРУГИ —
НАШ ВЕЛИЧЕЗНИЙ ВИБІР
<— ПО НАЙНИЖЧИХ ЦІНАХ —>

ВІТАЛЬНІ	СТОЛИ
СПАЛЬНІ	КРЕДЕНСИ
СОФИ-ЛІЖКА	МАТЕРАЦИ
ФОТЕЛІ	ЛЯМПИ
КРІСЛА	БАРИ і т. д.

NATIONAL FURNITURE CO.
516 W. 181st STREET — NEW YORK, N. Y.
bet. Audubon & Amsterdam Ave. Tel.: WA 8-5000
Відкрито ЩОДЕННО: 9-6; в СЕРЕДУ: 9-9.

MOVIES -- THEATRE

НА ЗАГАЛЬНЕ БАЖАННЯ продовжується на
ЧЕТВЕР і П'ЯТНИЦЮ,
16-го і 17-го ЛИСТОПАДА
Опера Чайковського в кольорах
„ПІКОВА ДАМА"
Також
„ЦИРК"
AMERICAN THEATRE
238 East 3rd St., NEW YORK
(Between Aves "B" & "C")
CAnal 8-6875

BUSINESS OPPORTUNITY

WOODWORK SHOP
NEW JERSEY
Тепер виконує церковні роботи. Пов. влаштування займає 5 500 фітів. Місячний рент $350. Має всі heavy duty machinery. Треба оглянути, щоб оцінити. Власник має інший бизнес, мусить продати із втратою.
Call: OX 5-1945 (N.Y.C.)
N. J. UNion 7-1828

ДОЗВІЛ
Департаменту Банків і Забезпечень та БОНДОВАНИЙ на $20,000.00.
ОФІЦІЙНА ГАРАНТІЯ.
ГРОШІ до КРАЮ
9 НОВИХ ТЯЖКИХ РУБЛІВ ЗА $10.
Повна виплата, — жадних відтягнень — можна висилати кожну суму. — Експресова доставка до 2 тижнів. Посвідки з підписом відбірця. Кошти пересилки:
До $30.00 — $3.00
Понад $30.00 — 10%
ЗРОБІТЬ приємність своїм близьким в Краю. — Шліть ГРОШІ ТЕПЕР!
GRAMERCY
NEW YORK CITY:
118 E. 28th St. Room 906
Tel.: MU 9-0598
NEWARK, New Jersey:
744 Broad St. Room 925
Заснов. 1947 р.
Відкрито щоденно 9-5:30 в суботу 10-1, в неділю закрито.

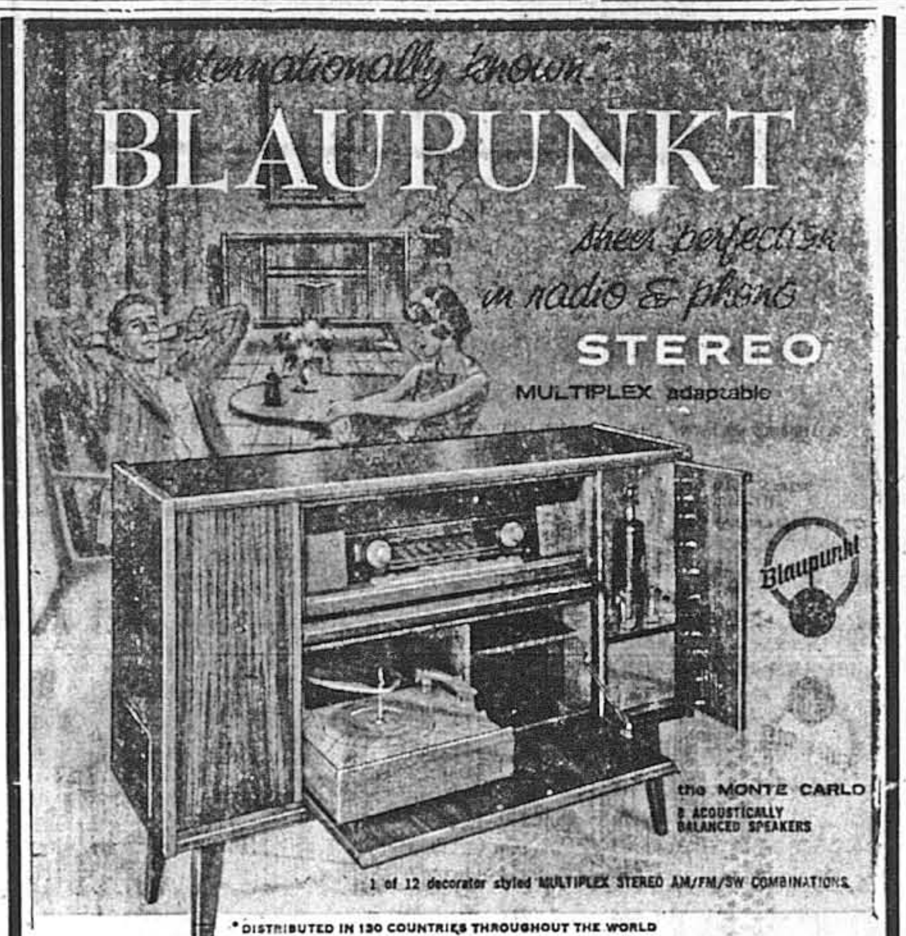
CARKA Company DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St.
Tel.: GR 3-3550 New York City
НА СВЯТА:
гриби, кутя, мак, гірський мед і все потрібне.

РІЗНЕ

НОЩО ТРАТИТИ ЧАС НА ПИСАННЯ АДРЕСУ
ПЕЧАТКИ
в різних мовах з емблемами
друкованими і писаними буквами (скриптом) виробляє
ROMAN IWANYCKYJ
2905 Wilkinson Avenue
Bronx 61, N. Y.
Телефонуйте — TA 8-9740
Печатка з пересилкою $2.00

ПАЧКИ в УКРАЇНУ
І ДО ВСІХ ІНШИХ КРАЇН
ВИСИЛАЄМО:
матеріяли, готові речі — харчові пачки — машини до шиття акордеони і т. п.
ВЕЛИКИЙ ВИБІР ТОВАРІВ — НИЗЬКІ ЦІНИ
M. P. CHICAGO TRADING CO.
837 N. Western Avenue — CHICAGO, Ill.
BI 8-3173
Власник — МИРОН ПРИМАК

ПАЧКИ ДАРУНКИ
ДО ВСІХ КРАЇН.
ПЕВНА ГАРАНТІЯ ДОСТАВИ.
Питайте за подробицями.
GRAMERCY
118 East 28th Street
NEW YORK 16, N. Y.
Tel.: MU 9-0598
Засновано 1947 року.

BLAUPUNKT — найбільш відоме ім'я в предметах „Стерео" має у вибагливих аматорів музики першенство щодо прецизної техніки, дає їм якісно першорядні складові частини, як також відому у світі вічно-награвальну плиту ЕБНЕРА, завдяки якій можна чути найтонкіші музичні нюанси, — зворушливий новий світ глибини і прозорости . . .
. . . найдосконалішу передачу живих звуків для якнайбільшої насолоди у слуханні.

COSMOS PARCELS EXPRESS Corp.
(LICENSED by VNESHPOSILTORG)

Ввічливо повідомляємо всіх наших давніх клієнтів і багато нових, що тепер висилають через нашу фірму, що доставка пакунків до СССР продовжується.

Маємо уповноваження ВНЕШПОСИЛТОРГУ продовжувати висилку пакунків, за які ми гарантуємо доставу і то дуже скоро.

Всі наші відділи мають великий вибір товарів (текстилій, шкіра і т. д.), по дуже сприятливих цінах. Наші відділи, подані внизу, дають найліпшу обслугу та спеціяльну увагу до кожного клієнта.

NEW YORK 3, N. Y. — 39 Second Ave.	Phone AL 4-5456
BROOKLYN 7, N. Y. — 600 Sutter Ave.	DI 5-8808
PATERSON 1, N. J. — 99 Main St.	MU 4-1619
VINELAND, N. J. — West Landis Ave. (Gr. Orth. Club Bldg.)	
LAKEWOOD, N. J. — 126 — 4th Street	Phone FO 3-8569
NEW HAVEN, Conn. — 6 Day Street	LO 2-1446
PITTSBURGH 3, Pa. — 1015 E. Carson St.	HU 1-2750
CLEVELAND 13, Ohio — 2883 W. 14th St.	TO 1-1068
WORCESTER, Mass. — 174 Millbury St.	SW 8-2868
HAMTRAMCK, Mich. — 11333 Jos. Campau	TO 7-1575
CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Ave.	BR 8-6966
CHICAGO 8, Ill. — 3212 S. Halsted Street	WA 5-2737
SAN FRANCISCO Cal. — 2076 Sutter St.	FI 6-1571
NEWARK 3, N. J. — 128 Springfield Ave.	BI 3-1797
PHILADELPHIA 23, Pa. — 530 W. Girard Ave.	WA 2-4025
WATERBURY, Conn. — 6 John Street	PL 6-6766
GRAND RAPIDS, Mich. — 606 Bridge St. N. W.	OL 8-2256
DETROIT, Mich. — 7300 Michigan Ave.	VI 1-5355
PASSAIC, N. J. — 176 Market Street	GR 2-6387
ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant St.	CH 9-6245
LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd.	AN 1-2994
BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Ave.	LI 2-1767
WOODHAVEN 21, N. Y. — 85-17 Jamaica Ave.	VI 3-1477

The Vineland Branch open Friday, Saturday and Sunday only.

REAL ESTATE

НА ПРОДАЖ
Мусять бути продані 2 доми:
1-ий ДІМ: 5 кімнат і склеп. Добра нагода, бо в цій околиці немає активного склепу, а дуже потрібний. Ціна $6,500.
2-ий ДІМ: 2 по 4 кімнати, умебльований. Ціна — $7.000.
Обидва доми огрівані, нові огрівачі. Близько Делевар ріки і добрих доріг, близько оселі Робітничого Союзу. Мають також парцелі над озерами, Делевар рікою і при добрих дорогах. Парцелі 100 x 200. Ціни від $850.00 і більше.
Маю також АКРИДЖ по 25, 50 і 100 акрів.
— ЦІНИ ДУЖЕ ПОМІРКОВАНІ —
Всі ці посілості є близько церкви і модерної школи, 80 миль від Ню Йорку.
Пишіть або приїдьте до:
BARAN'S RESTAURANT & MOTEL
Pond Eddy, N. Y.
Tel.: Port Jervis 5-7851

АКРИ ВИСОКО СУХО **$749** ЗА АКР
Акуратно поміж New Sunrise Highway Extension і New York to Riverhead Expressway.
Недалеко нова фабрика для внутрішних праці. Висока потенціальна вартість ґрунтів на Лонг Айленді вказує відразу купецві, що варто інвестувати туди таку низьку ціну. Земля, яку ми продали п'ять років тому за $39 за акр, коштує тепер по $3.000 за акр. Не пропустіть цієї золотої нагоди. ІНВЕСТУЙТЕ НЕГАЙНО!
$49 ЗГОРИ — по $10 МІСЯЧНО
Зразковий „бунгало" при Jericho Turnpike, Rt. 25. — 3 miles past Smithtown. Also NEW OFFICE on Jericho Turnpike Rt. 25. — 1 mile east of Smithtown Bypass & 376 Jericho Tpk., Selden.
K. H. LEEDS — LAKE RONKONKOMA, L. I.

FOR SALE

На ПРОДАЖ в АСТОРІЇ
— ГРОСЕРНЯ —
— ДЕЛІКАТЕСЕН —
Першорядне положення. 6 днів в тиждні. Поміркована ціна.
Leo A. GALLAN
RA 8-8120

РІЗДВЯНИЙ ПОДАРУНОК
Якщо Ви купите ще в тих 2 передріздвяних місяцях хату через наше бюро. — Ви не платите легальних правничих коштів. Ви вибираєте адвоката — ми покриваємо оплати.
Ось тут кілька вибраних домів, в яких Ви можете зустрічати Новий Рік.
ASTORIA, бл. сабвею, бл. української церкви — 3-род., мур. дім, 7 кімнат для власника і $140 рент. Ціна $28,500. Півніж. в АСТОРІЇ — 6, 8, 12 і 15-род., муровані доми.
JAMAICA HILL — чудова дільниця, 3 бл. сабвей, 2-род. дім, 4½ кімн. для власника і $190 рент. Ціна $25,500. Цей дім сам себе оплачує.
FLORAL PARK — 2-род. дім, 10 річний, город 70 x 100, 6 вел. кімнат для власника і $200 рент. Ціна $24,500.
FOREST HILLS — 1-род., мур. дім, 5 кімнат, викінчена пивниця. Ціна $22,000.
Рівнож великий вибір нових домів. Користайте з нашої різдвяної пропозиції. Зверніться до нас чимскорше. Ми полагодимо для Вас всі формальності.
UNITED REAL ESTATE CO.
В. КУЗЬМИНСЬКИЙ
170-13 Hillside Avenue — JAMAICA, N. Y.
Tel.: OL 8-6330
ЩОДНЯ включно СУБОТИ і НЕДІЛІ.

MISCELLANEOUS

Cafe Geiger 206 E. 86. Str.
(zw. 2. u. 3. Ave.)
Tel.: RE 4-4428
(Inh.: Helmut Vollmer)
Щоденно КОНЦЕРТ від год. 4:00
Найліпша нім. кухня — Ланчі — Обіди
Знамените печиво з власної пекарні.

ЗБІЛЬШЕНІ ДИВІДЕНДИ!

4% річно
КРЕДИТОВАНЕ, АБО ПЛАТНЕ 2 РАЗИ В РІК.

Починаючи 1-го липня 1960 р.

- Ощадності, забезпечені до $ 10,000.
- Гроші, одержані до 15-го ЛИСТОПАДА 1961 р., будуть процентувати нові дивіденди від 1-го ЛИСТОПАДА.
- Радо приймаємо нові конта, від $ 1.00 вгору.

IRVING SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
126 MARKET ST. (бл. MAIN) **PATERSON, N. J.**
Відкрито ЩОДЕННО — від 9-ої рано до 3-ої по полудні.
Також у П'ЯТНИЦІ — від 6-ої до 8-ої вечора
ДЛЯ ВАШОЇ ВИГОДИ:
ОЩАДНОСТЕВІ КОНТА — РІЗДВЯНІ ОЩАДНОСТІ — ВАКАЦІЙНІ — ГІПОТЕЧНІ ПОЗИЧКИ — ПОЗИЧКИ НА ПОЛІПШЕННЯ ДОМУ — ПОДОРОЖНІ ЧЕКИ — ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ — ПРИЙМАННЯ РАХУНКІВ ЗА ГАЗ, ЕЛЕКТРИКУ І ТЕЛЕФОН — ВОГНЕТРИВАЛІ СКРИНЬКИ.

ЗНАМЕНИТИЙ НОВИЙ
PERPETUUM-EBNER
4 ШВИДКОСТІ, 4 ГУЧНОМОВЦІ
ПЕРЕНОСНИЙ

Найпопулярніший змінювач платівок також в імпортованих німецьких музичних шафках

PE *musical 660 stereo*

Вивінований в гучномовці, які можна відлучати, для „стерео"-передачі з найбільшою чіткістю звуку. — Двоканаловий скріплювач (2 x 4 Ваттів). — Кожна передавальна одиниця по одному 6-ваттовому надзгуковому і басовому гучномовцеві. Автоматичний змінювач платівок для всіх здатних 7-12-цалевих платівок, також у перемішаній черговості. — Перейман кришталевих тонів „Дупльо-стерео" для платівок „стерео", „довгохвилевих і нормальних. — І в додатку ще багато інших „екстра", які з музичного „660 Стерео" роблять сьогодні найкращим з усіх існуючих стереофонічних високоякісних машин.

Ціна від $ 129

БЕЗКОШТОВНО — ТІЛЬКИ В ЦЬОМУ ТИЖНІ ІМПОРТОВАНИ KW-UKW АНТЕНИ ДЛЯ ПРИЙМАННЯ ЕВРОПЕЙСЬКИХ РАДІОСТАЦІЙ.
Запрошуємо Вас оглянути всі моделі на виставці в КОЛІЗЕЇ (кіоск 315).

SYLVERN STORES
GERMAN HI-FI CENTER
MANHATTAN: 1574 Third Ave. (88. St.)
BRONX: 1058 Westchester Ave. (So. Blvd.)
Tel.: ATwater 9-6609 Täglich 10—7 Uhr geöffnet
Говоримо
ПО-АНГЛІЙСЬКИ — УКРАЇНСЬКИ — НІМЕЦЬКИ.